

A. ITSKOK

Kiiksuga jõulusaimeid

A. ITSKOK

Kiiksuga jõulusalmid

Maalehe Raamat

Joonistanud ja kujundanud Valdek Alber

© 2009 AS Eesti Ajalehed ja A. Itskok

Trükitud: Tallinna Raamatutrükikoda

ISBN 978-9985-64-405-8

Sisukord

Pööripäevasalm 5

Vanad head salmid uues kuues 6

Küll on kena kelguga
Küll on kena Ladaga
Kulka! maja metsa sees
Tiriseb, tiriseb laisakell
Radi-ridi ralla, pangauks on valla!
Mis maksab savipäts?
Üks koll meil seisis õues
Ai sa koll, ai sa koll!
Meil metsas sirgus kuuseke
Sõitsid saanid, sõitsid reed

Koolilapse jõulusalm 11

Nõia-Ella soovisalm 12

Tere, armas jõuluvaar! 13

Jõulutaat on kavalpea 1. 14

Kiirsalm 14

Jõulutaat on kavalpea 2. 15

Tere, tere, jõuluvana! 15

Kole jõuluonu 16

Kui pikk on päkapikk? 16

Ilmas kõik käib paariviisi 17

Kummal meist on kingitus? 18

Jõulutaat ja jõulueit 19

Vaese jota jõulusalm 20

Ajaratas 21

Paaride nähe ehk Näärde pahe 21

Kolmekuningavana 22

Pööripäevasalm

Eks me pööripäeval raba
paigast kangutada naba.

Kui sa paned kapsa patta,
käima lükkad aastaratta,

teise külje keerab kera,
unine veel silmatera.

Kui siis võtad jõuluklõnksu,
ilmatelg teeb järsu jõnksu,

tõmbad kodaratest kaika,
paned päevakäänu paika.

Kui see salmid peast sul viiks,
hädast välja aitab kiiks.

Vanad head salmid uues kuues

Küll on kena kelguga

trepist alla lasta!
Põnts-põnts kajavad
küünarnukid vasta!

* * *

Küll on kena Ladaga

Toompealt alla lasta.
Imestades näitavad
näpuga kõik vasta.

Kulka maja metsa sees,
väiksest aknast välja vaatab.
Jänes jookseb kõigest väest,
lävel seisma jääb.

Kopp-kopp, lahti tee,
metsas kuri kirjamees.
Jänes, tuppa tule sa,
anna pappi ka.

* * *

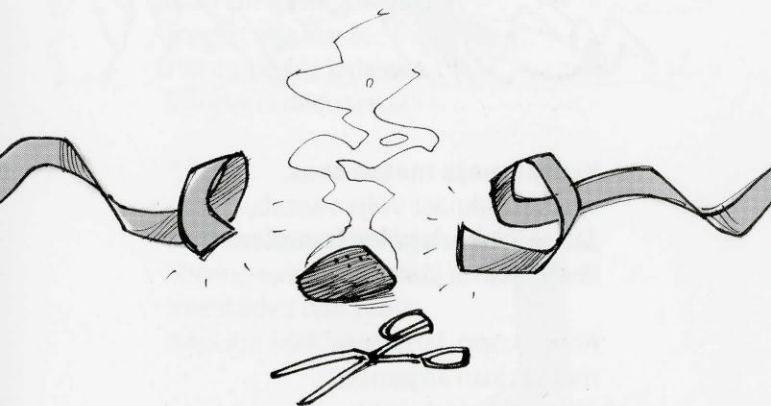
Tiriseb, tiriseb laisakell,
uni hell, uni hell.
Tiriseb, tiriseb laisakell,
põõnab issi emmega.

Radi-ridi ralla, pangauks on valla!

Klotsitaati tuli eile,

külvas laenuraha meile.

Radi-ridi ralla, pangauks on valla!

Mis maksab savipäts?

Mis maksab väike savipäts?

Mis maksab savipäts?

Viis pikka raha vaid.

Viis hästi pikka raha vaid.

Viis pikka raha vaid.

Üks koll meil seisis õues,
just Toompea nõlva ees,
ta oli nõukapõlves
mu armas seltsimees.

* * *

Ai sa koll, ai sa koll!
Kolli kaugel hüüd.
Hirmust valge jõulusaan
tuhatnelja tormab nüüd.

Meil metsas sirgus kuuseke,
on metsas kodu tal.
Ta varsti paljas rootsuke
ja praksub ahju all.

* * *

Sõitsid saanid, sõitsid reed
mööda pikka talveteed.
Helisesid põdral kellad,
need tal külma käes on hellad.

Koolilapse jõulusalm

Kui kätte jõuab jõulukuu,
on kooliuksed kinni.
Kuid ära looda, lapsesuu,
et keegi sind ei pinni!

Siin seisan nagu tainapea,
üks taat mult nõuab salmi.
Kuid luuletusi ma ei tea –
ei oodi ega valmi.

Nõia-Ella soovisalm

Olen väike Nõia-Ella,
pikka juttu ma ei tee.
Ütlen sulle salmi hella:
kingi mulle pärlikee.

Veel võiks saada kullast keti,
ilurõnga ninasse,
megakiire Interneti,
sügavama dekoltee.

Tere, armas jõuluvaar!

Suvel paistab vikerkaar,
sügisel saab marju.
Talvel tuleb jõuluvaar,
Virru, Võrru, Harju.

Sul on vägev kingilaar –
jätab kaupsi varju.
Palun anna pakk või paar,
rohkem ma ei karju.

Jõulutaat on kavalpea 1.

Jõulutaadil kavalpeal
salmid kõik on meeles,
sõnad täitsa keele peal
igas ilma keeles.

Miks siis mina, vaene mees,
juhm ja kidakeelne,
higistama pean su ees,
justkui poolemeelne?

Kiirsalm

Mida kiiremalt teen kraapsu,
mida vähem sõnu salmis,
seda rutem tühjaks saab su
kingikott, ja ongi valmis.

Jõulutaat on kavalpea 2.

Jõulutaadil kavalpeal
salmid kõik on meeles,
sõnad täitsa keele peal
igas ilma keeles.

Miks siis mina, vaene pliks,
rumal, kidakeelne,
seisan siin, ei aita kniks,
justkui poolemeelne?

Tere, tere, jõuluvana!

Tere, tere, jõuluvana!
Ära riidle, ära mana,
ära mind sa tukast saki.
Selle salmi eest saan paki.

Kole jõuluonu

Tuppa astus jõuluonu,
viltu nosu otsas tilk,
ukse taga vana kronu,
kõõrdi vahtis mehe pilk.

Jänes puged mulle püksi,
tunnistusest andsin aru:
sain vaid kahtesid ja üksi.
Vöölt ta tõmbas oksaharu.

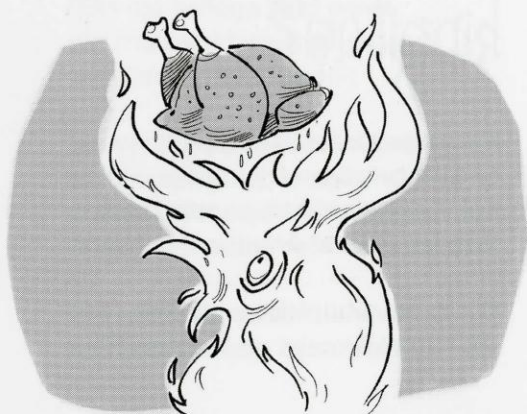
Kui pikk on päkapikk?

Õieti on päkapikk
kaugelt alla päka pikk.
Aga ligilähedalt?
Lähed ligi – lähed alt.

Ilmas kõik käib paariviisi

Ilmas kõik käib paariviisi:
mees teeb sõnu, naine viisi,
üks sööb kama, teine riisi,
sai on nisu-, leib on rukki-,
tunned vingu – otsi tukki,
kus on kanu, seal on kukki,
jõululaul ja jõulukoor,
jõuluvana, jõulunoor,
jõulutaat ja jõulumoor.

Kellega käib jõulupukki?

Kummal meist on kingitus?

Kui seina äärest läinud pink,
on kambris ilmselt pingitus.
Kui vaagnalt nahka pandud sink,
jääb laua peale singitus.

Kui jõuluvanalt käes mul kink,
siis kummal meist on kingitus?

Jõulutaat ja jõulueit

Jõulutaat kord kutsus eite,
peegli ees too proovis kleite.
Taadil sõrm läks lausa konksu,
tahaks tonksu? ponksu? lonksu?

"Kuule eit, sa vana idu,
sõrmevalu rikub pidu,
kus on minu salapoolik?
Muidu välgub kummivoolik!"

Eit siis võttis tulehargi:
"Eks ma sellega sind pargi,
eks ma karsklaseks sind sunni,
ära parem vastu punni!"

Kui veel kord, sa vana lurjus,
kingiringilt tuled purjus,
endal küljes naiste lõhnad,
põsed aelemisest kõhnad –

ehkki koju tood sa tuhhi,
teen sust haleda eunuhhi!"

Vaese jota jõulusaln

Kuis saaks vaene jota sotti,
mis kõik pandud kingikotti,
kus on tema jõulunoos?

Terve pudel? Tervelt poolik?
Soolekeerud, neerukoolik,
kopsu-maksa-mao-tsirroos?

Tilgutisse poolteist notti,
jämedam ja pikem voolik?

Kõigest siiber. Kogu moos.

Ajaratas

Ajaratas raibe kriuksub,
panin lauluõli.
Nüüd ta nurgas vaikselt viuksub –
pensionäri põli.

Paaride nähe ehk Nääride pahe

Poolik viina,
voolik piina,
singileib,
lingiseib,
hapukurk,
kupuhark,
kurgisool,
solgikuur,
köögitort.
Toogi kört!

Kolmekuningavana

Ema vorste ahju ladus,
isa kusagile kadus.
Seletas, et läheb uurib,
kus see jõulutaat küll luurib.

Läks ja laulis. Sellest saati
pole papsi ega taati
oma silmaga ma näinud,
ehkki jõulud-näärid läinud.

Käokell täna kümmet kukkus,
esikus kui keegi kukkus.
Tuppa jõuluvana jõlkus,
habe lõua otsas kõlkus.

Silm tal kõõritas ja pilkus,
ninast habemesse tilkus.
Pihku jäänud ukselink,
kotist maha kolksus kink.

"Perenaine, kena näid,
on siin... hõkk! ka lapsi häid?"
Taat lõi ümber jõulukuuse,
määris mustaks ema pluuse.

Hädavaevalt toolil püsis,
kui meilt jõulusalmi küsis.
Ajas kingisaajad segi,
ema haput nägu tegi.

Tuks sai salli, ema noa,
mina kirju koeraroa.
Isa jäigi kingituks,
selle pistis nahka Tuks.

Viimaks taadil keel läks sassi -
nõudis mingit reisipassi.
Ema ütles: "Et sa lohe
siia tuled otsekohe!"

Milleks ema vaevas suud?
Aega nüüd ju kaksteist kuud.

Maalehe Raamat

Kes poleks omadega kimpu jäänud,
kui jõuluvana nõuab salmi, ent pea on
tühi mis tühi?

Humorist A. Itskok tuli hädasolijatele
appi ja kirjutas paar tosinat kiiksuga
jõulusalmi.

Kõik kiiksud on jõuluvanade peal
järele proovitud.

Annavad kinki küll.

ISBN 978 9985 64 405 8

9 789985 644058